NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA

YVES BOT

prednesené 3. júla 2007 [1]

1. Toto konanie o prejudiciálnej otázke sa týka holandského systému zdanenia subjektov kolektívneho investovania usadených v Holandsku. Tento systém je vytvorený tak, aby daň odvedená v uvedenom členskom štáte z dividend, ktoré sú prijímané predmetnými subjektmi, nemuseli znášať tieto subjekty, ale po rozdelení ich zisku všetci ich akcionári. Na tento účel je daň z dividend zaplatených subjektom kolektívneho investovania spoločnosťami usadenými v Holandsku a zrazená pri zdroji týmito spoločnosťami vrátená týmto subjektom.

2. Subjekty kolektívneho investovania tiež dostávajú od Holandského kráľovstva kompenzáciu z dôvodu zrážkovej dane v zahraničí z dividend pochádzajúcich z iného štátu. Táto kompenzácia podlieha dvom obmedzeniam. Po prvé obmedzuje sa na sumu zahraničnej dane, ktorú by si fyzická osoba s bydliskom v Holandsku mohla odpočítať od holandskej dane v súlade so zmluvou o zamedzení dvojitého zdanenia uzavretou medzi Holandským kráľovstvom a štátom investície. Po druhé kompenzácia je znížená podľa podielu akcionárov, ktorí nemajú bydlisko alebo nie sú usadení v Holandsku, na základnom imaní dotknutého subjektu.

3. Hoge Raad der Nederlanden (Holandsko) kladie niekoľko prejudiciálnych otázok, ktoré mu majú umožniť posúdiť zlučiteľnosť týchto dvoch obmedzení s pravidlami Zmluvy ES týkajúcimi sa voľného pohybu kapitálu.

4. V týchto návrhoch pripomeniem hlavné smery judikatúry týkajúcej sa právnej úpravy právomoci členských štátov v oblasti zdanenia dividend a zamedzenia dvojitého zdanenia. Vo svetle tejto judikatúry uvediem, prečo sú tieto dve obmedzenia podľa môjho názoru v rozpore s článkami 56 ES a 58 ES.

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

I — Právny rámec

A — *Právna úprava Spoločenstva*

5. V zmysle článku 56 ods. 1 ES sú v rámci ustanovení tejto kapitoly zakázané všetky obmedzenia pohybu kapitálu medzi členskými štátmi a tretími krajinami.

6. Článok 57 ods. 1 ES stanovuje prechodné opatrenia vo vzťahu k tretím krajinám. Stanovuje:

„Ustanovenia článku 56 sa prijmú bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie obmedzení vo vzťahu k tretím krajinám, ktoré platia vo vnútroštátnom práve alebo v práve Spoločenstva k 31. decembru 1993 z hľadiska pohybu kapitálu do tretích krajín alebo z tretích krajín týkajúcich sa priamych investícií — vrátane investícií do nehnuteľného majetku, usadenia sa, poskytovania finančných služieb alebo vstupu cenných papierov na kapitálové trhy.“

7. Nakoniec článok 58 ES stanovuje:

„1. Ustanovenia článku 56 majú bez toho, aby boli dotknuté práva členských štátov:

a) uplatňovať príslušné ustanovenia ich daňových zákonov, ktoré rozlišujú daňových poplatníkov podľa miesta bydliska alebo podľa miesta, kde investovali kapitál;

b) prijať všetky potrebné opatrenia, najmä v oblasti daňového systému a dohľadu nad finančnými inštitúciami, aby sa zabránilo porušovaniu vnútroštátnych predpisov, alebo stanoviť postupy na ohlasovanie kapitálových pohybov na štatistické alebo správne účely alebo prijať opatrenia, ktoré možno odôvodniť verejným záujmom či verejnou bezpečnosťou.

…

3. Opatrenia a postupy uvedené v odsekoch 1 a 2 však nesmú byť prostriedkom pre

svojvoľnú diskrimináciu alebo skryté obmedzovanie voľného pohybu kapitálu a platieb vymedzených v článku 56 ES.“

B — *Vnútroštátne právo*

8. Daňový systém subjektov kolektívneho investovania je v holandskom práve stanovený v § 28 zákona o dani z príjmu právnických osôb z roku 1969 (Wet op de vennootschapsbelasting) a v § 6 dekrétu o subjektoch kolektívneho investovania (Besluit beleggingsinstellingen).

9. Podľa § 28 zákona o dani z príjmu právnických osôb je subjekt kolektívneho investovania vymedzený ako každý subjekt, ktorý má formu akciovej spoločnosti, spoločnosti s ručením obmedzeným alebo investičného fondu, ktorý má sídlo v Holandsku, a ktorého skutočným účelom a činnosťou je investovanie. [2]

10. Osobitný systém, ktorému podliehajú subjekty kolektívneho investovania, je koncipovaný tak, aby sa daňové zaťaženie príjmu z investície dosiahnutého týmito subjektmi čo najviac približovalo daňovému zaťaženiu investícií uskutočnených priamo jednotlivcami. Výnos investícií takýchto subjektov sa, pokiaľ je to čo len trochu možné, zdaňuje tak, ako keby išlo o výnos, z ktorého by mali priamo prospech akcionári. Toto priblíženie sa uskutočňuje takýmto spôsobom.

11. Zisk subjektu kolektívneho investovania podlieha dani z príjmu právnických osôb, je však zdanený nulovou sadzbou dane. Ako protihodnota tento zisk však v zásade musí byť úplne vyplatený akcionárom do ôsmich mesiacov, ktoré nasledujú po skončení predmetného daňového roka.

12. Ak má subjekt kolektívneho investovania podiely v spoločnostiach usadených v Holandsku a poberá z týchto spoločností dividendy, má nárok na vrátenie holandskej dane odvedenej z týchto dividend, ktorá bola zrazená pri zdroji vyplácajúcimi spoločnosťami.

13. Ak subjekt kolektívneho investovania poberá dividendy od spoločností usadených v inom štáte, ktoré už boli v tomto štáte zdanené, je systém nasledujúci.

2 — Podľa vnútroštátneho súdu nie sú ďalšie požadované podmienky v prejednávanej veci relevantné.

14. V holandskom práve bežné pravidlá, ktorých cieľom je zamedziť dvojitému zdaneniu, nestanovujú započítanie zahraničnej dane. Holandské kráľovstvo v skutočnosti obmedzuje započítanie zahraničnej dane do dane z príjmu právnických osôb na sumu časti dane z príjmu holandských právnických osôb, ktorú možno pomerne pripísať predmetným dividendám.

15. V rozsahu, v akom sa zisk subjektu kolektívneho investovania zdaňuje nulovou sadzbou, čiže v akom žiadnu daň nemožno pomerne pripísať dividendám pochádzajúcim z iného štátu, stanovuje holandská právna úprava tzv. systém „kompenzácie" dane odvedenej v zahraničí, v tomto prípade sumy holandskej dane, ktorú možno pripísať týmto dividendám.

16. Tento systém kompenzácie má však dve obmedzenia, ktoré sú v spore vo veci samej spochybnené.

17. Na jednej strane kompenzácia sa poskytuje len vtedy, ak sa v prípade priamych investícií uskutočnených akcionármi s bydliskom alebo usadených v Holandsku môžu títo akcionári dovolávať práva započítania si zahraničnej dane do holandskej dane, v súlade so zákonom, ktorým sa zavádza daňový rámec, alebo v súlade so zmluvou o zamedzení dvojitého zdanenia.

18. Na druhej strane suma kompenzácie je znížená v závislosti od podielu akcionárov, ktorí nemajú bydlisko alebo nie sú usadení v Holandsku na základnom imaní subjektu kolektívneho investovania.

19. V súlade s § 6 dekrétu o subjektoch kolektívneho investovania, ak takýto subjekt zahŕňa akcionárov, ktorí nemajú bydlisko alebo nie sú usadení v Holandsku, tak sa suma kompenzácie vypočíta podľa nasledujúceho vzorca:

$$T = B \times 7\,Sr / (10\,S - 3\,Sr)$$

T predstavuje kompenzáciu; B predstavuje sumu dane, ktorá by bola odpočítateľná, ak by boli všetci akcionári zdaniteľní v Holandsku; Sr prestavuje sumu zaplatenú v príslušný deň z akcií alebo podielov v subjekte kolektívneho investovania, ktoré sú držané priamo alebo prostredníctvom iných subjektov kolektívneho investovania fyzickými osobami, ktoré majú bydlisko v Holandsku, alebo subjektmi, ktoré sú tam usadené a ktoré podliehajú dani z príjmu iných právnických osôb, ako sú subjekty kolektívneho investovania;

S predstavuje sumu zaplatenú v ten istý deň zo všetkých akcií alebo podielov subjektov kolektívneho investovania v obehu.

20. Akcionári subjektu kolektívneho investovania podliehajú holandskej dani zo zisku rozdeleného týmto subjektom, ktorý je zrazený pri zdroji na strane vyplácajúceho subjektu.

21. Pokiaľ ide o akcionárov, ktorí majú bydlisko alebo sú usadení v Holandsku, táto zrážková daň predstavuje preddavok na daň. Zrážková daň zo zisku je započítateľná do nimi dlžnej dane z príjmu fyzických osôb alebo do dane z príjmu právnických osôb, a pokiaľ je táto daň vyššia ako suma tejto dane, bude vrátená. Čo sa týka akcionárov, ktorí majú bydlisko alebo sú usadení v inom štáte, zrážková daň je predmetom vrátenia len vtedy, ak to stanovuje zmluva o zamedzení dvojitého zdanenia alebo holandský zákon, ktorým sa zavádza daňový rámec.

22. Vnútroštátny súd uvádza, že v súlade s týmto systémom daň z dividend po rozdelení svojho zisku neodvádza subjekt kolektívneho investovania, ktorý ich prijíma, ale jeho akcionári.

II — Skutkový stav a konanie vo veci samej

23. Predmetom činnosti spoločnosti Orange European Smallcap Fund NV [3] je investovanie finančných prostriedkov do cenných papierov a iných aktív podľa zásady rozdelenia rizika. Táto spoločnosť má sídlo v Amsterdame. Z daňového hľadiska sa na ňu hľadí ako na subjekt kolektívneho investovania v zmysle § 28 zákona o dani z príjmu právnických osôb.

24. Vo svojom portfóliu spravuje cenné papiere emitované európskymi podnikmi kótovanými na burze. Vnútroštátny súd spresňuje, že počas dotknutého účtovného obdobia podiely držané spoločnosťou OESF v spoločnostiach usadených mimo Holandska jej neumožňujú rozhodovať o činnosti týchto spoločností.

25. Akcionári spoločnosti OESF sú fyzické a právnické osoby. Počas účtovného obdobia, o ktoré ide v prejednávanej veci, mala väčšina týchto akcionárov bydlisko v Holandsku alebo tam bola usadená. Niektorí akcionári mali bydlisko alebo boli usadení v iných členských štátoch (Belgicko, Nemecko, Francúzsko, Luxembursko a Spojené kráľovstvo) alebo v treťom štáte (Spojené štáty americké a Švajčiarsko).

3 — Ďalej len „OESF“.

26. V účtovnom období 1997/1998 prijala spoločnosť OESF dividendy zo svojich podielov v zahraničných spoločnostiach v sume 5 257 519,15 NLG. Z týchto dividend bola v zahraničí odvedená zrážková daň v celkovej sume 735 320 NLG. Táto suma zahŕňala dane odvedené v Nemecku a Portugalsku v sume 132 339 NLG a 9 905 NLG.

27. Spoločnosť OESF požiadala holandskú daňovú správu o priznanie kompenzácie z dôvodu týchto zahraničných daní vypočítanej na základe celkovej sumy 735 320 NLG.

28. Daňová správa sa domnievala, že dane odvedené v Nemecku a Portugalsku musia byť vyňaté zo základu výpočtu. Toto vyňatie je zdôvodnené skutočnosťou, že pokiaľ ide o predmetné účtovné obdobie, dohoda medzi Holandským kráľovstvom a Spolkovou republikou Nemecko nestanovila právo na započítanie nemeckej dane zrazenej z dividend pochádzajúcich z Nemecka a vyplatených holandskému rezidentovi, a medzi Holandským kráľovstvom a Portugalskou republikou nebola uzavretá nijaká zmluva o zamedzení dvojitého zdanenia.

29. Daňová správa teda ako základ výpočtu kompenzácie použila sumu 593 076 NLG. Ďalej v súlade s metódou vyjadrenou v § 6 dekrétu o subjektoch kolektívneho investovania, ktorá sa vzťahuje na akcionárov, ktorými nie sú výlučne fyzické a právnické osoby s bydliskom v Holandsku alebo tam usadené, stanovila výšku kompenzácie na 418 013 NLG.

30. Gerechtshof te Amsterdam (odvolací súd v Amsterdame) na základe žaloby podanej spoločnosťou OESF zrušil rozhodnutie daňovej správny a stanovil túto sumu na 622 006 NLG. Tento súd sa domnieval, že tak vyňatie daní zrazených v Nemecku a Portugalsku zo základu výpočtu kompenzácie, ako aj jeho zníženie pomerne k podielu akcionárov, ktorí majú bydlisko alebo sú usadení v zahraničí, na základnom imaní spoločnosti OESF prestavuje neodôvodnenú prekážku voľného pohybu kapitálu.

31. Staatssecretaris van Financiën (štátny tajomník financií) podal proti tomuto rozsudku odvolanie. Spochybnil stanovisko Gerechtshof te Amsterdam, pokiaľ ide o započítanie daní odvedených v Nemecku a Portugalsku, ako aj o zníženie kompenzácie podľa podielu akcionárov s bydliskom alebo usadených mimo Holandska.

III — Návrh na začatie prejudiciálneho konania

32. Hoge Raad der Nederlanden prerušil konanie a položil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 56 ES v spojení s článkom 58 ods. 1 ES vykladať v tom zmysle, že zakazuje akúkoľvek právnu úpravu členského štátu, ktorá tým, že priznáva daňovým subjektom kolektívneho investovania kompenzáciu určenú na zohľadnenie zrážok dane pri zdroji vybratej iným členským štátom z dividend, ktoré sa vyplatili týmto subjektom, pričom obmedzuje z dôvodov uvedených v bode 5.2.1 na konci tohto rozsudku túto kompenzáciu:

a) na čiastku, ktorú by si mohla započítať fyzická osoba, ktorá má bydlisko v Holandsku, na základe daňovej dohody uzavretej s týmto iným členským štátom;

b) v prípade a v rozsahu, v akom sú akcionármi daňového subjektu kolektívneho investovania fyzické osoby, ktoré nemajú bydlisko v Holandsku, alebo spoločnosti, ktoré nie sú daňovníkmi holandskej dane z príjmov právnických osôb?

2. V prípade úplne alebo čiastočne kladnej odpovede na prvú otázku:

a) Zahŕňa pojem ‚priame investície' v zmysle článku 57 ods. 1 ES vlastníctvo balíka akcií, ktoré vydala spoločnosť, ak ich majiteľ vlastní len ako investíciu a ak mu jeho rozsah neumožňuje vykonávať rozhodujúci vplyv na riadenie alebo kontrolu tejto spoločnosti?

b) Je na základe článku 56 ES obmedzenie pohybu kapitálu spojené so zdanením, ktoré by bolo v rozpore s právom, ak by ovplyvnilo cezhraničné transakcie v rámci [Európskeho] spoločenstva, rovnakou mierou v rozpore s právom, ak by tie isté transakcie — za inak rovnakých okolností — smerovali do tretích krajín a z tretích krajín?

c) V prípade zápornej odpovede na otázku 2 písm. b), má sa článok 56 ES vykladať tak, že bráni obmedzeniu, ktoré stanoví členský štát vo vzťahu k daňovej kompenzácii pre daňové subjekty kolektívneho investovania, ktorá

má zohľadniť zrážky na daň pri zdroji z dividend, ktoré vybrala tretia krajina a ktoré sa vyplatili tomuto subjektu, aj keď uvedené obmedzenie je odôvodnené okolnosťou, že nie všetci akcionári uvedeného subjektu majú bydlisko alebo sú usadení v danom členskom štáte?

c) skutočnosť, že zahraniční akcionári daňového subjektu kolektívneho investovania majú bydlisko alebo sú usadení v inom členskom štáte Spoločenstva?“

IV — Posúdenie

3. Je na účely odpovede na predchádzajúce otázky dôležité prihliadať na

a) skutočnosť, že daňová zrážka z vyplatených dividend vykonaná v inom štáte je z tohto štátu vyššia ako zrážka, ktorej predmetom sú dividendy prerozdelené zahraničným akcionárom v tom členskom štáte, kde je daňový subjekt kolektívneho investovania usadený;

b) skutočnosť, že zahraniční akcionári daňového subjektu kolektívneho investovania majú bydlisko alebo sú usadení v štáte, s ktorým členský štát, kde je tento subjekt usadený, uzavrel dohodu upravujúcu na základe reciprocity započet zrážok pri zdroji z dividend;

33. Pred posúdením otázok položených vnútroštátnym súdom sa mi zdá užitočné pripomenúť hlavné smery judikatúry týkajúcej sa právneho rámca právomoci členských štátov v oblasti zdanenia dividend, najmä tých, ktoré sa týkajú mechanizmov určených na zamedzenie situácií dvojitého zdanenia zisku spoločnosti a dopadu dvojstranných dohôd.

A — *Hlavné smery judikatúry*

1. Všeobecný rámec

34. Zdanenie dividend spadá do oblasti priamych daní, ktorá v súčasnosti nie je v Zmluve predmetom udelenia výslovnej právomoci

Spoločenstvu. Členské štáty sú teda oprávnené suverénne, jednostranne alebo na zmluvnom základe prostredníctvom medzištátnych dohôd vymedziť podmienky svojej daňovej právomoci, teda sadzbu, základ dane, spôsoby vymáhania a rozsah svojej daňovej právomoci.

35. Ako však pravidelne pripomína Súdny dvor, táto právomoc nie je neobmedzená. V rámci jej výkonu sa totiž musí dodržiavať právo Spoločenstva, najmä slobody pohybu stanovené Zmluvou. [4]

36. Ohraničenie právomoci členských štátov sa prejavuje dvoma zásadami. Prvá z týchto zásad je zákaz diskriminačných opatrení: daňovník pôvodom z iného členského štátu nesmie byť predmetom diskriminačného daňového zaobchádzania zo strany hostiteľského členského štátu. Druhá zásada je zásada zákazu prekážok výkonu voľného pohybu stanovených členským štátom pôvodu vo vzťahu k jeho príslušníkom. Ide o zákaz „prekážok na výstupe".

37. V rámci voľného pohybu kapitálu uplatňovaného na zdanenie príjmu právnických osôb sa tieto dve zásady v judikatúre prejavujú na jednej strane zákazom daňových opatrení členského štátu, ktoré by vytvárali prekážku získavania kapitálu v tomto členskom štáte zahraničnými spoločnosťami, a na druhej strane zákazom daňových opatrení členského štátu, ktoré by daňovníkov tohto štátu odrádzali od investovania ich kapitálu do spoločností usadených v zahraničí, s tou zvláštnosťou, že na rozdiel od iných slobôd pohybu zaručených Zmluvou sa tieto zákazy neobmedzujú na obchod v rámci Spoločenstva, ale vzťahujú sa aj na obchod s tretími krajinami.

38. V súlade zo zásadou zákazu diskriminácie, ktorá je vykonaná rôznymi slobodami pohybu stanovenými Zmluvou, nie je členský štát oprávnený uplatňovať odlišné daňové pravidlá na porovnateľné situácie alebo rovnaké daňové pravidlo na odlišné situácie. Okrem toho táto zásada nezakazuje len zjavnú diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti. [5] Bráni aj akejkoľvek inej forme diskriminácie, ktorá v dôsledku uplatnenia iných kritérií rozlišovania v skutočnosti vedie k rovnakému výsledku.

39. V oblasti priamych daní sa zásada zákazu diskriminácie dostala do konfliktu

4 — Rozsudok zo 6. marca 2007, Meilicke a i., C-292/04, Zb. s. I-1835, bod 19 a citovaná judikatúra.

5 — Pokiaľ ide o spoločnosti v zmysle článku 48 ES, ich sídlo slúži na určenie ich prepojenia s právnym poriadkom štátu, obdobne ako štátna príslušnosť fyzických osôb (rozsudok z 13. júla 1993, Commerzbank, C-330/91, Zb. s. I-4017, bod 13).

s právomocou vyhradenou členským štátom najmä vo vzťahu k vnútroštátnym opatreniam stanovujúcim odlišné daňové zaobchádzanie podľa bydliska alebo sídla daňovníka.

40. Na jednej strane je totiž kritérium daňového bydliska alebo sídla kritériom, ktoré v zásade ohraničuje daňové právomoci členských štátov. Takto členské štáty vo všeobecnosti zdaňujú daňovníkov, fyzické a právnické osoby, ktorí majú bydlisko alebo sídlo na ich území, a zdaňujú daňovníkov nerezidentov zo zisku, ktorý je dosiahnutý z činnosti vykonávanej na jeho území. Obdobným spôsobom členské štáty stanovujú výlučne v prospech daňovníkov rezidentov také daňové výhody, ako sú opatrenia, ktoré zohľadňujú osobnú a rodinnú situáciu, ktoré samy dokážu najlepšie posúdiť. Súdny dvor v tejto súvislosti pripustil, že situácia daňovníkov rezidentov vo všeobecnosti nie je porovnateľná so situáciou daňovníkov nerezidentov. [6]

41. Na druhej strane vnútroštátna právna úprava členského štátu, ktorá vyhradzuje daňové výhody rezidentom na vnútroštátnom území, je na prospech predovšetkým príslušníkom tohto štátu, pretože, najčastejšie, nerezidenti sú väčšinou príslušníkmi iných štátov. Právna úprava založená na kritériu bydliska alebo sídla je teda spôsobilá vytvárať nepriamu diskrimináciu z dôvodu štátnej príslušnosti. [7]

42. Práve tento konflikt je vyjadrený v článku 58 ES, podľa ktorého článok 56 ES nie je na ujmu právu členských štátov uplatňovať príslušné ustanovenia svojej daňovej právnej úpravy, ktoré rozlišujú medzi daňovníkmi, ktorí sa nenachádzajú v rovnakej situácii, čo sa týka ich bydliska alebo miesta investície ich kapitálu, s podmienkou, že tieto ustanovenia nesmú byť prostriedkom na svojvoľnú diskrimináciu alebo skryté obmedzovanie voľného pohybu kapitálu a platieb.

43. Vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá rozlišuje medzi daňovníkmi podľa miesta ich bydliska alebo miesta investície ich kapitálu, možno považovať za zlučiteľnú s článkami 56 ES a 58 ES, len ak sa rozdielne zaobchádzanie vzťahuje na situácie, ktoré nie sú na účely uplatňovania predmetného daňového opatrenia objektívne porovnateľné.

44. V opačnom prípade, teda ak sú predmetné situácie objektívne porovnateľné, je

6 — Rozsudok zo 14. februára 1995, Schumacker, C-279/93, Zb. s. I-225, bod 31.

7 — Pozri, pokiaľ ide o fyzické osoby, rozsudok Schumacker, už citovaný, body 28 a 29, a pokiaľ ide o právnické osoby, rozsudok Commerzbank, už citovaný, bod 15.

takéto rozlišovanie podľa judikatúry v súlade s právom Spoločenstva len vtedy, ak je odôvodnené jedným z dôvodov vyjadrených v článku 58 ods. 1 písm. b) ES alebo takým naliehavým dôvodom všeobecného záujmu, ako je potreba chrániť súdržnosť daňového systému, a ak nejde nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa sledovaného predmetnou právnou úpravou. [8]

2. Opatrenia na zamedzenie alebo zmiernenie dvojitého zdanenia

45. Vo viacerých rozsudkoch Súdny dvor spresnil rozsah tohto všeobecného ohraničenia právomoci členských štátov v oblasti priamych daní v prípade jednostranných alebo zmluvných štátnych opatrení, ktorých cieľom je zamedziť alebo zmierniť dvojité zdanenie zisku vyplateného spoločnosťami.

46. Na úvod je potrebné pripomenúť, že zisk spoločnosti môže byť predmetom dvojitého zdanenia v rôznych prípadoch. Takto môže byť predmetom „reťazového zdanenia" alebo „hospodárskeho dvojitého zdanenia," ak sa zdaňuje u dvoch rôznych daňovníkov, po prvýkrát u spoločnosti v rámci zdanenia zisku a po druhýkrát u akcionára, ktorému je tento zisk vyplatený, v rámci dane z príjmu právnických osôb alebo dane z príjmu fyzických osôb, podľa toho, či je akcionárom spoločnosť, alebo jednotlivec.

47. Tento zisk môže byť tiež predmetom „právneho dvojitého zdanenia", ak je ten istý daňovník zdanený dvakrát z toho istého príjmu. Táto situácia môže vzniknúť aj vtedy, keď je akcionár, ktorý prijme dividendy, na jednej strane subjektom zrážkovej dane z týchto dividend vybratej členským štátom, v ktorom je vyplácajúca spoločnosť usadená, a na druhej strane subjektom dane z príjmu fyzických osôb na základe týchto dividend vo svojom štáte bydliska.

48. Predstavenie judikatúry v tejto oblasti vychádza z predpokladu, podľa ktorého dvojité zdanenie nie je vo všeobecnosti v rozpore s právom Spoločenstva.

49. Zmluva totiž nestanovila nijaké rozdelenie právomocí medzi členskými štátmi, ktorého cieľom by bolo zamedziť dvojitému zdaneniu. Dvojité zdanenie je zakázané len niekoľkými smernicami, ako je smernica

8 — Rozsudok zo 7. septembra 2004, Manninen, C-319/02, Zb. s. I-7477, bod 29.

Rady 90/435/EHS [9], ktoré sa na prejednávanú vec nevzťahujú. [10] Okrem toho bez ohľadu na dohovor 90/436/EHS [11] členské štáty na tento účel neuzavreli žiadnu mnohostrannú dohodu na základe článku 293 ES.

50. Z tohto predpokladu vyplývajú dva dôsledky. Na jednej strane, ak dvojité zdanenie vyplýva z takého výkonu právomocí členskými štátmi, ako je zdanenie daňovníka štátom jeho bydliska zo všetkých jeho príjmov a zdanenie toho istého daňovníka štátom, na ktorého území boli dividendy vyplatené, do výšky týchto dividend, takéto zdanenie ako také nezakladá porušenie práva Spoločenstva. [12]

51. Na druhej strane, v prípade neexistencie opatrení a mnohostrannej dohody na tento účel môžu členské štáty slobodne stanoviť kritériá rozdelenia daňovej právomoci medzi nimi a jednostranne alebo prostredníctvom dvojstranných dohôd prijať opatrenia nevyhnutné na účely zamedzenia dvojitého zdanenia. Pri výkone tejto právomoci sú však členské štáty tak v rámci jednostranných. ako aj zmluvných opatrení povinné dodržiavať požiadavky práva Spoločenstva a osobitne požiadavky vyplývajúce z voľného pohybu. [13]

52. Viacero právnych vecí umožnilo Súdnemu dvoru ilustrovať rozsah tejto povinnosti, pokiaľ ide jednak o zdanenie členskými štátmi dividend vyplácaných zo zahraničia,

9 — Smernica z 23. júla 1990 o spoločnom systéme zdaňovania uplatňovanom v prípade materských spoločností a dcérskych spoločností v rozličných členských štátoch (Ú. v. ES L 225, s. 6; Mim. vyd. 09/001, s. 147). Pozri tiež smernicu Rady 2003/48/ES z 3. júna 2003 o zdaňovaní príjmu z úspor v podobe výplaty úrokov (Ú. v. EÚ L 157, s. 38; Mim. vyd. 09/001, s. 369) a smernicu Rady 2003/49/ES z 3. júna 2003 o spoločnom systéme zdaňovania uplatňovanom na výplaty úrokov a licenčných poplatkov medzi združenými spoločnosťami rôznych členských štátov (Ú. v. EÚ L 157, s. 49; Mim vyd. 09/001, s. 380).

10 — Smernica 90/453 vo svojej verzii účinnej v predmetnom účtovnom období sa vzťahovala na spoločnosti, ktoré mali minimálny podiel 25 % na základnom imaní spoločnosti iného členského štátu. Okrem toho podľa jej článku 2 sa vzťahuje len na spoločnosti, ktoré sú subjektom dane z príjmu právnických osôb a nie sú od nej oslobodené, a vieme, že spoločnosti finančného investovania, ktoré podliehajú tejto dani, sú zdanené nulovou sadzbou.

11 — Dohovor z 23. júla 1990 o zamedzení dvojitého zdanenia v súvislosti s úpravou zisku združených podnikov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 225, s. 10).

12 — Pozri v tejto súvislosti rozsudok zo 14. novembra 2006, Kerckhaert a Morres (C-513/04, Zb. s. I-10967), vo vzťahu k belgickej právne úprave, ktorá v rámci dane z príjmu fyzických osôb zdaňuje jednotnou sadzbou dividendy z akcií spoločností usadených v Belgicku a dividendy z akcií spoločností usadených v inom členskom štáte, bez toho, aby stanovila možnosť započítania zrážkovej dane vybratej v tomto inom členskom štáte. Súdny dvor konštatoval, že predmetný daňový systém nerozlišuje medzi dividendami spoločností usadených v Belgicku a dividendami spoločností usadených v inom členskom štáte. Domnieval sa, že nepriaznivé dôsledky, ktoré by mohlo mať uplatňovanie takéhoto systému pre daňovníka poberajúceho dividendy, ktoré boli predmetom zrážkovej dane v inom členskom štáte, vyplývajú jedine zo súbežného výkonu daňových právomocí obidvoma členskými štátmi (bod 20).

13 — Rozsudok z 21. septembra 1999, Saint-Gobain ZN, C-307/97, Zb. s. I-6161, body 57 a 58.

ako štát bydliska akcionára, a jednak dividend vyplácaných do zahraničia, ako štát zdroja týchto dividend.

53. Pokiaľ ide o zdanenie dividend vyplácaných zo zahraničia, z judikatúry vyplýva, že ak členský štát zdaňuje daňovníkov rezidentov zo všetkých dividend, ktoré poberajú, a prijme ustanovenia na účely zamedzenia alebo zmiernenia dvojitého zdanenia týchto dividend, nie je oprávnený obmedziť prospech z týchto ustanovení na dividendy vnútroštátneho pôvodu, ale túto výhodu musí uplatňovať aj na dividendy vyplatené spoločnosťami so sídlom v iných členských štátoch. [14]

54. Súdny dvor už rozhodol, že rovnosť zaobchádzania je nevyhnutná, lebo vo svetle účelu týchto ustanovení je situácia daňovníka poberajúceho dividendy pochádzajúce z iných členských štátov porovnateľná so situáciou daňovníka prijímajúceho dividendy vnútroštátneho pôvodu v rozsahu, v akom v týchto dvoch prípadoch môžu byť uvedené dividendy predmetom reťazového zdanenia alebo hospodárskeho dvojitého zdanenia, ktorému majú práve uvedené ustanovenia zamedziť alebo ho zmieniť. [15]

55. Pokiaľ ide o zdanenie dividend vyplácaných zo zahraničia, je takisto ustálenou judikatúrou, že od chvíle, keď členský štát jednostranne alebo prostredníctvom dohody podriadi dani z príjmu nielen akcionárov rezidentov, ale aj akcionárov nerezidentov vo vzťahu k dividendám, ktoré prijmú od spoločnosti rezidenta, tento štát musí dbať na to, aby sa vo vzťahu k mechanizmu stanovenému jeho vnútroštátnym právom na účely zamedzenia alebo zmiernenia reťazového zdanenia s akcionármi nerezidentmi

14 — Pozri vo vzťahu k priznaniu oslobodenia od dane z príjmu, ktorej podliehajú dividendy vyplatené fyzickým osobám akcionárom, rozsudok zo 6. júna 2000, Verkooijen (C-35/98, Zb. s. I-4071); vo vzťahu k uplatňovaniu nulovej sadzby dane alebo sadzby dane zníženej na polovicu rozsudok z 15. júla 2004, Lenz (C-315/02, Zb. s. I-7063); vo vzťahu k priznaniu započtu dane rozsudky Manninen, už citovaný, a Meilicke a i., už citovaný, a vo vzťahu k oslobodeniu dividend vnútroštátneho pôvodu od dane z príjmu právnických osôb, aj keď tieto dividendy zahraničného pôvodu podliehali tejto dani a zakladajú nárok na zníženie dane vo vzťahu k prípadnej zrážkovej dani odvedenej v štáte sídla vyplácajúcej spoločnosti, rozsudok z 12. decembra 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation (C-446/04, Zb. s. I-11753, body 61 až 71).

15 — Rozsudok Test Claimants in the FII Group Litigation, už citovaný, bod 62. Rovnaká požiadavka sa automaticky nevzťahuje na dividendy vyplatené spoločnosťami usadenými v tretích krajinách. V tomto rozsudku Súdny dvor pripustil, že nemožno vylúčiť, že členský štát môže preukázať, že obmedzenie pohybov kapitálu do tretích krajín alebo z tretích krajín je odôvodnené dôvodom daným v okolnostiach, v ktorých by tento dôvod nemohol zakladať platné odôvodnenie na obmedzenie pohybov kapitálu medzi členskými štátmi. Tak to môže byť najmä v situácii zahŕňajúcej overenie dane zaplatenej vyplácajúcimi spoločnosťami so sídlom v tretích krajinách, keďže také právne predpisy Spoločenstva, ktoré sa zameriavajú na spoluprácu medzi vnútroštátnymi daňovými orgánmi, ako je smernica Rady 77/799/EHS z 19. decembra 1977 o vzájomnej pomoci príslušných úradov členských štátov v oblasti priamych daní (Ú. v. ES L 336, s. 15; Mim. vyd. 09/001, s. 63), nie sú uplatniteľné, overenie dane zaplatenej týmito spoločnosťami v štáte ich sídla sa môže ukázať ako ťažšie než čisto v kontexte Spoločenstva (body 169 až 171).

zaobchádzalo rovnako ako s akcionármi rezidentmi. [16]

56. V takomto prípade musí členský štát zdroja dividend uplatňovať rovnosť zaobchádzania, pretože sa rozhodol vykonávať svoju daňovú právomoc nielen vo vzťahu k dividendám vyplateným akcionárom rezidentom, ale aj vo vzťahu k dividendám vyplateným akcionárom nerezidentom. [17]

3. Vplyv dvojstranných dohôd

57. Skúmanie judikatúry týkajúcej sa vplyvu dvojstranných dohôd v daňovej oblasti umožňuje vyvodiť štyri závery, ktoré sú v prejednávanej veci relevantné.

58. Prvým z týchto záverov je skutočnosť, že práva vyplývajúce zo slobôd pohybu zaručených Zmluvou v rámci Európskej únie sú bezpodmienečné a členský štát nemôže podmieňovať ich dodržiavanie obsahom dohody uzavretej s iným členským štátom. [18] Inými slovami, členský štát nemôže podmieňovať tieto práva dohodou o vzájomnosti uzavretou s iným členským štátom na účely získania zodpovedajúcich výhod tohto štátu. [19]

59. Druhý záver je, že v prípade existencie daňového opatrenia členského štátu, ktoré prekáža voľnému pohybu podľa Zmluvy, sa môže prihliadať na dvojstrannú dohodu, ak túto prekážku neutralizuje. [20] Súdny dvor skúma, či po spoločnom uplatňovaní predmetnej právnej úpravy a dvojstrannej dohody bude pretrvávať obmedzenie príslušnej slobody pohybu [21] alebo prenechá toto posúdenie vnútroštátnemu súdu. [22]

60. Tretím záverom je fakt, že ak sa daňovník nerezident nachádza v rovnakej situácii ako daňovník rezident, musí mať v súlade so zásadou vnútroštátneho zaobchádzania za rovnakých podmienok ako daňovníci rezidenti nárok na výhody vyplývajúce z dvoj-

16 — Pozri vo vzťahu k právnej úprave členského štátu, ktorá stanovuje systém úľavy na dani na základe dividend vyplatených spoločnosťou rezidentom svojim akcionárom rezidentom, ako aj akcionárom nerezidentom, keďže tak stanovuje dohoda o zamedzení dvojitého zdanenia, rozsudok z 12. decembra 2006, Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation (C-374/04, Zb. s. I-11673), a pokiaľ ide o vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá zdaňuje dividendy vyplácané dcérskymi spoločnosťami rezidentmi materským spoločnostiam usadeným v inom členskom štáte a ktorá oslobodzuje od dane takmer všetky dividendy vyplatené materským spoločnostiam rezidentom, rozsudok z 14. decembra 2006, Denkavit Internationaal a Denkavit France (C-170/05, Zb. s. I-11949).

17 — Rozsudok Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, už citovaný, bod 70.

18 — Rozsudok z 28. januára 1986, Komisia/Francúzsko, 270/83, Zb. s. 273, bod 26.

19 — Tamže.

20 — Rozsudok Denkavit Internationaal a Denkavit France, už citovaný, bod 45 a citovaná judikatúra.

21 — Tamže, bod 47.

22 — Rozsudok Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, už citovaný, bod 71.

strannej dohody uzavretej medzi členským štátom bydliska a treťou krajinou. [23]

61. Štvrtý záver je, že právo Spoločenstva neukladá členskému štátu povinnosť uplatňovať na daňovníka nerezidenta, ktorý sa nenachádza v situácii porovnateľnej so situáciou daňovníka rezidenta, dvojstrannú dohodu uzavretú s iným štátom, ako je štát daňovníka nerezidenta. [24] Inými slovami, právo Spoločenstva v oblasti daní neukladá členskému štátu povinnosť priznať obyvateľovi iného členského štátu prospech z doložky najvyšších výhod.

23 — Rozsudok Saint-Gobain ZN, už citovaný, bod 59. V tomto rozsudku Súdny dvor rozhodol, že stála prevádzkareň spoločnosti nerezidenta musí mať ako spoločnosti rezidenti nárok na oslobodenie od dane z príjmu právnických osôb vo vzťahu k dividendám prijatým od spoločností so sídlom v tretej krajine, stanovené daňovou dohodou uzavretou s touto treťou krajinou.

24 — Rozsudok z 5. júla 2005, D., C-376/03, Zb. s. I-5821. V tejto veci, D., nemecký štátny príslušník s bydliskom v Nemecku, ktorý mal 10 % svojho majetku v Holandsku a podliehal dani z majetku v tomto členskom štáte na základe majetku, ktorý tam vlastnil, mal nárok na zníženie dane stanovené holandským zákonom v prospech daňovníkov rezidentov. Súdny dvor rozhodol, že túto daň možno porovnať s daňou z príjmu fyzických osôb, keďže bola stanovená podľa platobnej schopnosti daňovníka. Z toho vyvodil, že daňovník nerezident, ktorý má len malú časť svojho majetku v Holandsku, sa nenachádza v rovnakej situácii ako daňovník rezident, takže nemôže žiadať o priznanie predmetného zníženia. Ďalej vzniká otázka, či D. bol predmetom diskriminácie z dôvodu, že daňovník s bydliskom v Belgicku, nachádzajúci sa v situácii podobnej jeho situácii, mohol mať nárok na sporné zníženie v súlade s dohodou uzavretou medzi Holandským kráľovstvom a Belgickým kráľovstvom. Súdny dvor sa domnieval, že takéto rozdielne zaobchádzanie nie je v rozpore s právom Spoločenstva. Pozri tiež v tom istom zmysle už citovaný rozsudok Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation vo vzťahu k rozdielnej situácii vyplývajúcej zo skutočnosti, že medzi dvojstrannými dohodami uzavretými medzi členským štátom a inými štátmi len niektoré z týchto dohovorov stanovujú úľavu na dani v prospech rezidentov zmluvných štátov.

62. Práve s ohľadom na tieto hlavné smery judikatúry budem skúmať prejudiciálne otázky, ktoré položil Hoge Raad der Nederlanden.

B — *O prejudiciálnych otázkach*

1. Úvod

a) O príslušnom voľnom pohybe

63. Na úvod je potrebné pripomenúť, že poberanie dividend pochádzajúcich od spoločností nerezidentov akcionárom, ktorí majú bydlisko alebo sú usadení v členskom štáte, predstavuje pohyb kapitálu v zmysle článku 56 ES. [25]

64. Z judikatúry vyplýva, že vnútroštátna právna úprava, ktorá podriaďuje poberanie dividend dani, ktorej sadzba závisí od vnútroštátneho alebo iného pôvodu týchto dividend, bez ohľadu na veľkosť podielu, ktorý má akcionár vo vyplácajúcej spoločnosti, môže spadať do pôsobnosti článku 43 ES,

25 — Rozsudok Verkooijen, už citovaný, body 28 až 30.

týkajúceho sa slobody usadiť sa, ako aj článku 56 ES, týkajúceho sa voľného pohybu kapitálu. [26] Ak však podiel akcionára na základnom imaní spoločnosti neumožňuje vykonávať určitý vplyv na rozhodnutia tejto spoločnosti ani určovať jej činnosti, použijú sa výlučne ustanovenia článku 56 ES. [27]

65. Z informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom vyplýva, že účasť spoločnosti OESF na základnom imaní vyplácajúcich spoločností v príslušnom účtovnom období mu neumožňovala rozhodovať o činnosti týchto spoločností. Preto budem skúmať zlučiteľnosť sporných obmedzení s právom Spoločenstva jedine a výlučne s ohľadom na ustanovenia Zmluvy týkajúce sa voľného pohybu kapitálu.

b) O obsahu prejudiciálnych otázok a poradí ich skúmania

66. Vnútroštátny súd predkladá tri rady prejudiciálnych otázok. Svojou prvou otázkou pod písm. a) a b) sa Súdneho dvora pýta na zlučiteľnosť oboch predmetných obmedzení s ustanoveniami článkov 56 ES a 58 ES.

67. Druhou otázkou pod písm. a) až c), ku ktorej pripájam tretiu otázku pod písm. b) a c), sa pýta, aké dôsledky sa majú vyvodiť zo skutočnosti, že taký subjekt kolektívneho investovania, ako je spoločnosť OESF, investoval v tretích krajinách a sám má akcionárov, ktorí majú bydlisko alebo sú usadení v tretích krajinách.

68. Napokon svojou treťou otázkou pod písm. a) sa vnútroštátny súd pýta, či skutočnosť, že zrážková daň odvedená v inom štáte z dividend vyplatených z tohto štátu je vyššia ako zrážková daň z dividend vyplatených zahraničným akcionárom v členskom štáte, kde je daňový subjekt kolektívneho investovania usadený, má vplyv na odpovede na predchádzajúce otázky.

69. Postupne budem skúmať tieto tri rady otázok.

26 — Rozsudok z 24. mája 2007, Holböck, C-157/05, Zb. s. I-4051, bod 24 a citovaná judikatúra.

27 — Pozri v tomto zmysle rozsudok Test Claimants in the FII Group Litigation, už citovaný, bod 38.

2. O prvom rade prejudiciálnych otázok

a) O prvej otázke pod písm. a)

70. Svojou prvou otázkou pod písm. a) sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa články 56 ES a 58 ES majú vykladať v tom zmysle, že zakazujú takú právnu úpravu členského štátu, ako je predmetná holandská právna úprava, ktorá obmedzuje kompenzáciu, ktorá má byť priznaná daňovému subjektu kolektívneho investovania na účely započítania zrážkovej dane odvedenej iným členským štátom z dividend vyplatených týmto subjektom, na sumu, ktorú by si fyzická osoba s bydliskom v Holandsku mohla započítať v súlade so zmluvou o zamedzení dvojitého zdanenia uzavretou s iným členským štátom.

71. Touto otázkou sa uvedený súd pýta, či je odmietnutie holandskej daňovej správy započítať dane, ktoré spoločnosť OESF zaplatila v Nemecku a Portugalsku z dividend pochádzajúcich z týchto štátov, v rozpore s článkami 56 ES a 58 ES.

72. Vnútroštátny súd vysvetľuje, že túto otázku predkladá Súdnemu dvoru s ohľadom na skutočnosť, že subjekt kolektívneho investovania, ktorý poberá dividendy od spoločností usadených v Holandsku, má nárok na úplné vrátenie holandskej dane z dividend zrazenej pri zdroji týmto spoločnostiam.

73. Spoločnosť OESF a Komisia Európskych spoločenstiev vo svetle tohto zistenia tvrdia, že sporný systém neodôvodnene rozdielne zaobchádza so zrážkovými daňami odvedenými v Nemecku a Portugalsku oproti zrážkovým daniam odvedeným v Holandsku a v dôsledku toho porušuje právo Spoločenstva.

74. Spoločnosť OESF tiež uvádza, že tento systém je aj v rozpore s článkami 56 ES a 58 ES, lebo v prípade investície v inom členskom štáte ako Nemecko a Portugalsko dostane subjekt kolektívneho investovania kompenzáciu určenú na zamedzenie alebo zmiernenie dvojitého zdanenia dividend.

75. Holandská vláda vysvetľuje, že sporný systém je v súlade s právom Spoločenstva. Podľa nej totiž tento systém nerozlišuje podľa pôvodu dividend, pretože vrátenie holandskej dane v skutočnosti predstavuje oslobodenie od dane, takže subjektom kolektívneho investovania v skutočnosti nie sú zdanené ani vnútroštátne, ani zahraničné dividendy. Dvojité zaťaženie dividend pochádzajúcich

z Nemecka a Portugalska je preto v prejednávanej veci dôsledkom výkonu právomocí v daňovej oblasti každým z týchto členských štátov a situácia v prejednávanej veci je porovnateľná so situáciou vo veci, ktorá dala podnet na rozsudok Kerckhaert a Morres, už citovaný.

76. Holandská vláda tiež vysvetľuje, že skutočnosť, že zrážková daň odvedená v Nemecku nezakladá nárok na kompenzáciu, na rozdiel od zrážkových daní odvedených v iných členských štátoch ako Taliansko, je súčasťou obsahu dvojstranných dohôd uzavretých s inými štátmi, takže z tohto hľadiska je situácia v prejednávanej veci porovnateľná so situáciou vo veci, ktorá dala podnet na rozsudok D., už citovaný.

77. Súhlasím so stanoviskom holandskej vlády, pokiaľ ide o prvú časť jej analýzy. Na rozdiel od spoločnosti OESF a Komisie si však nemyslím, že sporný daňový systém sa má považovať za zlučiteľný s právom Spoločenstva, ak porovnávam zaobchádzanie s dividendami pochádzajúcimi z Nemecka a Portugalska so zaobchádzaním s dividendami pochádzajúcimi z Holandska v tomto systéme.

78. Naopak, ako spoločnosť OESF zastávam názor, že predmetný systém je v rozpore s článkami 56 ES a 58 ES v rozsahu, v akom na dividendy pochádzajúce z Nemecka a Portugalska uplatňuje menej priaznivé zaobchádzanie ako zaobchádzanie vyhradené dividendám pochádzajúcim z iných členských štátov. Podľa mňa obmedzenie prospechu z kompenzácie stanovenej týmto systémom na dane zrazené pri zdroji v iných členských štátoch ako Nemecko a Portugalsko nemožno považovať za rozdielne zaobchádzanie, ktoré je súčasťou dvojstranných dohôd uzavretých medzi Holandským kráľovstvom a členskými štátmi v zmysle rozsudku D., už citovaného.

79. Postupne sa budem venovať každému z týchto bodov.

80. Na úvod je potrebné pripomenúť, že na základe sporného daňového systému je zisk subjektu kolektívneho investovania zdanený nulovou sadzbou a že jeho akcionári sú zdanení zo všetkých príjmov, ktoré sú im týmto subjektom vyplatené, bez ohľadu na ich pôvod, čiže tak dividendy vyplatené spoločnosťami usadenými v Holandsku, ako aj dividendy zahraničného pôvodu. Zisk vyplatený subjektom kolektívneho investovania spoločnosťami usadenými v Nemecku a Portugalsku teda tvorí časť zisku zdaneného v Holandsku pri jeho vyplatení akcionárom tohto subjektu prostredníctvom zrážkovej dane vybratej týmto subjektom.

81. Je nepochybné, že daň z holandských dividend zrazená pri zdroji spoločnosťami usadenými v Holandsku sa subjektu kolektívneho investovania vracia a že tento subjekt dostane od Holandského kráľovstva kompenzáciu z dôvodu daní zrazených pri zdroji v iných členských štátoch ako Nemecko a Portugalsko.

82. Za týchto podmienok je pre subjekt kolektívneho investovania výhodnejšie investovať do spoločností usadených v Holandsku a v iných členských štátoch než Nemecko a Portugalsko ako do spoločností usadených v týchto posledných menovaných štátoch. Kým totiž dividendy pochádzajúce z Holandska sa zdaňujú na úrovni akcionárov len jeden raz a dividendy pochádzajúce z iných členských štátov než Nemecko a Portugalsko zakladajú nárok na kompenzáciu z dôvodu dane zrazenej pri zdroji, dividendy pochádzajúce z týchto posledných menovaných štátov sú zaťažené dvojitým zdanením.

83. Toto rozdielne zaobchádzanie teda môže odrádzať subjekty kolektívneho investovania od investovania v Nemecku a Portugalsku a môže pre spoločnosti usadené v týchto dvoch členských štátoch vytvárať prekážku získavania kapitálu v Holandsku v týchto subjektoch.

84. V súlade s judikatúrou sú však tieto obmedzenia v rozpore s ustanoveniami článkov 56 ES a 58 ES, len ak sú dôsledkom zjavnej alebo skrytej diskriminácie, čiže ak ich možno pripísať tomu istému daňovému systému členského štátu, ktorý uplatňuje odlišné pravidlo na porovnateľné situácie alebo rovnaké pravidlo na odlišné situácie.

85. Ak porovnávam zaobchádzanie s dividendami pochádzajúcimi z Nemecka a Portugalska so zaobchádzaním s dividendami holandského pôvodu v spornom daňovom systéme a vžívam sa do situácie subjektov kolektívneho investovania, zisťujem, že tieto dividendy nie sú, nech už sú akéhokoľvek pôvodu, v holandskom práve zdanené.

86. Ako totiž uvádza holandská vláda, vrátenie holandskej dane z dividend zrazenej pri zdroji vyplácajúcimi spoločnosťami usadenými v Holandsku v skutočnosti predstavuje oslobodenie subjektu kolektívneho investovania od tejto dane. Zrážková daň odvedená týmito spoločnosťami je totiž len spôsobom vymáhania dane z dividend, ktorú má zaplatiť ich príjemca. [28] Pokiaľ je zisk

28 — Účelom tohto systému zrážkovej dane podľa vysvetlení holandskej vlády je vykonať výber dane z príjmu fyzických osôb alebo dane z príjmov právnických osôb splatnej z dividend vopred, aby sa zamedzilo jej zatajeniu zo strany akcionárov.

subjektu kolektívneho investovania zdanený nulovou sadzbou, je logické, že táto zrážková daň mu bude vrátená.[29]

87. Obdobne dividendy vyplatené takémuto subjektu spoločnosťami usadenými v Nemecku a Portugalsku nie sú v holandskom práve na úrovni tohto subjektu zdanené. V tomto štádiu teda holandské právo neuplatňuje na dividendy pôvodom z Nemecka a Portugalska zaobchádzanie odlišné od zaobchádzania vyhradeného holandským dividendám.

88. Ďalej, ak skúmam sporný daňový systém na úrovni akcionárov subjektu kolektívneho investovania, zisťujem, že títo akcionári podliehajú podľa holandského práva dani zo všetkých príjmov vyplatených týmto subjektom, bez toho, aby sa rozlišovalo podľa pôvodu dividend prijatých týmito akcionármi. V tomto štádiu už uvedený systém nestanovuje odlišné pravidlá pre dividendy pochádzajúce z Nemecka a Portugalska oproti dividendám holandského pôvodu.

89. Vo svetle tejto analýzy skutočnosť, že dividendy pochádzajúce z Nemecka a Portugalska sú predmetom vyššieho daňového zaťaženia ako dividendy holandského pôvodu, nie je dôsledkom rozdielneho zaobchádzania pripočítateľného daňovému systému v Holandsku, ale vyplýva z rozhodnutia nemeckej a portugalskej vlády vyrubiť spoločnosti OESF daň z dividend vyplatených tomuto subjektu spoločnosťami usadenými ich území.

90. Situácia v prejednávanej veci je podľa môjho názoru odlišná od situácie vo veci, ktorá dala podnet na už citovaný rozsudok Manninen, na ktorý sa odvoláva vnútroštátny súd, ako aj spoločnosť OESF a Komisia. V tejto veci totiž fínska právna úprava priznala osobám podliehajúcim dani vo veci samej vo Fínsku zápočet dane z dôvodu dividend vyplatených spoločnosťami usadenými v tomto členskom štáte. Účelom zápočtu dane bolo predísť dvojitému zdaneniu týchto dividend. Išlo o započítanie dane dlžnej spoločnosťou vyplácajúcou uvedené dividendy z dôvodu dane z príjmu právnických osôb do dane, ktorú má zaplatiť akcionár z dôvodu dane z príjmu fyzických osôb.

91. Tento zápočet dane sa odlišuje od systému vrátenia dane v tejto veci v dvoch smeroch.

92. Na jednej strane, ako som už uviedol, účelom tohto vrátenia dane nie je prihliadať

29 — Holandská vláda vo svojich písomných pripomienkach vysvetlila, že právna úprava pôvodne stanovovala oslobodenie od dane z dividend, ale že toto oslobodenie muselo byť nahradené sporným systémom z dôvodu administratívnych obmedzení, ktoré ukladal subjektom kolektívneho investovania, aby mohli odôvodniť svoju situáciu u vyplácajúcich spoločností pred každou výplatou dividend.

na daň z príjmu právnických osôb dlžnú spoločnosťami usadenými v Holandsku, ale oslobodiť subjekt kolektívneho investovania od dane z dividend. Na druhej strane, právna úprava prejednávaná v už citovanej veci Manninen predpokladala rozdielne zaobchádzanie v porovnateľných situáciách, keďže zápočet dane bol vyhradený dividendám vyplateným vnútroštátnymi spoločnosťami, kým fínsky akcionár musel odviesť daň aj vo Fínsku z dividend pochádzajúcich z iných členských štátov, a vo fínskom práve nebolo prijaté žiadne ustanovenie, ktoré by prihliadalo na daň z príjmu právnických osôb zaplatenú vyplácajúcimi spoločnosťami v zahraničí.

93. Rovnako oslobodenie, ku ktorému dospel sporný systém, je odlišné od oslobodenia stanoveného predmetným holandským zákonom vo veci, ktorá dala podnet na už citovaný rozsudok Verkooijen, na ktorý sa tiež odvolávala spoločnosť OESF a Komisia. Tento zákon totiž stanovil oslobodenie od dane z príjmu fyzických osôb, ktorej podliehali dividendy zaplatené fyzickým osobám akcionárom, s podmienkou, že tieto dividendy museli byť vyplácané spoločnosťami so sídlom v Holandsku.

94. V rozsahu, v akom museli títo akcionári v Holandsku odviesť daň zo všetkých dividend, ktoré prijali, vrátane dividend pochádzajúcich z iných členských štátov, predstavuje obmedzenie oslobodenia na vnútroštátne dividendy rozdielne zaobchádzanie s vnútroštátnymi dividendami a s dividendami pochádzajúcimi z iných členských štátov.

95. Pritom, ako som už uviedol, holandský daňový systém subjektov kolektívneho investovania neuplatňuje rozdielne zaobchádzanie na dividendy pochádzajúce z Holandska a dividendy pochádzajúce z Nemecka a Portugalska.

96. V dôsledku toho ide v prejednávanej veci o otázku, či bolo Holandské kráľovstvo v takejto situácii na základe práva Spoločenstva povinné stanoviť kompenzáciu dane zrazenej pri zdroji v Nemecku a Portugalsku v dôsledku toho, že dividendy pochádzajúce z Holandska nie sú zaťažené dvojitým zdanením.

97. To si však nemyslím, lebo právo Spoločenstva v takejto situácii neukladá Nemecku a Portugalsku ani Holandsku povinnosť zrieknuť sa svojej daňovej právomoci. Ako holandská vláda zastávam názor, že situáciu v prejednávanej veci možno prirovnať k situácii vo veci, ktorá dala podnet na rozsudok Kerckhaert a Morres, už citovaný.

98. Takisto ako v tejto veci ide o situáciu, v ktorej sú dividendy pochádzajúce z iných členských štátov predmetom rovnakého zaobchádzania zo strany spornej vnútroštátnej právnej úpravy a sú zaťažené dvojitým zdanením z dôvodu výkonu daňovej právomoci členskými štátmi. V tomto rozsudku Súdny dvor rozhodol, že ustanovenia Zmluvy týkajúce sa voľného pohybu kapitálu nezakazujú právnu úpravu členského štátu, ktorá v rámci dane z príjmu fyzických osôb uplatňuje na dividendy z akcií spoločností usadených na území uvedeného štátu a na dividendy z akcií spoločností usadených v inom členskom štáte rovnakú jednotnú daňovú sadzbu bez toho, aby stanovovala možnosť započtu zrážkovej dane vybratej v tomto inom členskom štáte.

99. Zdá sa mi, že túto odpoveď možno použiť aj v prejednávanej veci. Skutočnosť, že Holandské kráľovstvo má postavenie štátu bydliska daňovníka, ak skúmam sporný systém na úrovni zdanenia subjektu kolektívneho investovania, a zároveň postavenie štátu zdroja dividend, ak skúmam tento systém v štádiu zdanenia akcionárov týchto subjektov, nič nemení na tejto analýze.

100. Naopak, pri porovnávaní zaobchádzania s dividendami pochádzajúcimi z Nemecka a Portugalska so zaobchádzaním s dividendami pochádzajúcimi z iných členských štátov nebudem nasledovať stanovisko holandskej vlády.

101. Takže, ako som už vyššie uviedol, voľný pohyb zakazuje akúkoľvek právnu úpravu štátu, ktorá bez odôvodnenia stanovuje odlišné pravidlo na rovnaké situácie alebo rovnaké pravidlo na odlišné situácie. Z rozsudku z 12. septembra 2006, Cadbury Schweppes a Cadbury Schweppes Overseas [30], vyplýva, že tento zákaz diskriminačných opatrení sa netýka len rozdielneho zaobchádzania medzi daňovníkom rezidentom, ktorý investuje v členskom štáte bydliska, a daňovníkom rezidentom, ktorý investuje v inom štáte Únie. Vzťahuje sa aj na vnútroštátne opatrenia, ktoré stanovujú diferencovaný systém medzi členskými štátmi a ktoré zaobchádzajú s investíciami v štáte Únie menej priaznivo ako s investíciami uskutočnenými v inom členskom štáte.

102. Iste, v už citovanom rozsudku D. bolo rozhodnuté, že právo Spoločenstva neukladá Holandsku povinnosť priznať D., nemeckému štátnemu príslušníkovi s bydliskom v Nemecku, prospech z dvojstrannej dohody uzavretej medzi Holandským kráľovstvom a Belgickým kráľovstvom. D. teda nemôže žiadať o zníženie dane z majetku dlžnej

30 — C-196/04, Zb. s. I-7995, body 43 až 46.

v Holandsku, ktorá by bola podľa tejto dvojstrannej dohody priznaná daňovníkovi s bydliskom v Belgicku nachádzajúcemu sa v jeho situácii.

103. V tejto veci sa Súdny dvor domnieval, že rozdielne zaobchádzanie medzi D. a daňovníkom s bydliskom v Belgicku nebolo v rozpore s právom Spoločenstva, pretože sa nenachádzali v rovnakej situácii. Pri tomto posúdení Súdny dvor vychádzal z dvoch zistení: na jednej strane sa na tohto daňovníka ako fyzickú osobu s bydliskom v Belgicku táto dohoda vzťahovala a skutočnosť, že tieto vzájomné práva a povinnosti sa uplatňovali výlučne na osoby s bydliskom na území jedného zo zmluvných členských štátov, je výsledkom, ktorý vyplýva z podstaty dvojstrannej zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia. Z toho vyvodil, že ustanovenie belgicko-holandskej dohody, ktoré priznáva nárok na zníženie dane rezidentovi v Belgicku, nemožno považovať za výhodu oddeliteľnú od ostatnej dohody, ale tvorí jej integrálnu súčasť a prispieva k jej všeobecnej vyváženosti. [31]

104. Z toho vyplýva, že práve potreba zachovania rovnováhy a vzájomnosti dvojstranných záväzkov odôvodňuje obmedzenie pôsobnosti týchto dohôd na fyzické a právnické osoby, na ktoré sa vzťahuje. Práve táto požiadavka vedie k domnienke, že takto vzniknuté rozdielne zaobchádzanie medzi príslušníkmi rôznych členských štátov, ktorí sa, ak odhliadneme od ustanovení týchto dohôd, nachádzajú v rovnakej situácii, nie je diskriminačné.

105. V rozsahu, v akom sa judikatúra podľa už citovaného rozsudku D. javí ako výnimka zo zásady zákazu diskriminácie, musí byť podľa môjho názoru predmetom striktného výkladu. Práve preto si nemyslím, že túto judikatúru možno použiť v prejednávanej veci.

106. Ak totiž skúmam situáciu subjektu kolektívneho investovania, ktorá investuje v Nemecku alebo v Portugalsku, a situáciu subjektu kolektívneho investovania, ktorá investuje v inom členskom štáte ako Taliansko, zisťujem, že ani na prvý, ani na druhý subjekt sa nevzťahuje dvojstranná zmluva o zamedzení dvojitého zdanenia.

107. Skutočnosť, že subjekt investujúci v Taliansku má prospech zo zníženia zrážkovej dane odvedenej z dividend

31 — Rozsudok D., už citovaný, body 59 až 62. Rovnaká analýza bola prijatá Súdnym dvorom v už citovanom rozsudku Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation vo vzťahu k rozdielnemu zaobchádzaniu so spoločnosťami nerezidentmi v Spojenom kráľovstve z dôvodu, že niektoré z dohôd uzavretých týmto členským štátom s inými členskými štátmi stanovujú úľavu na dani pre spoločnosti usadené v uvedených členských štátoch, kým iné túto úľavu nestanovujú (body 84 až 91).

pochádzajúcich z tohto štátu, teda nie je dôsledkom automatického uplatňovania dvojstrannej dohody uzavretej medzi Holandským kráľovstvom a Talianskou republikou, ale jednostranného rozhodnutia holandskej vlády uplatňovať prospech z tejto dohody aj na subjekty kolektívneho investovania. Preto nemožno tvrdiť, že právo takýchto subjektov na započítanie zrážkových daní vybratých v členskom štáte, ktorý uzavrel dvojstrannú dohodu s Holandským kráľovstvom, tvorí integrálnu súčasť tejto dohody a prispieva k jej všeobecnej vyváženosti. Rozšírenie nároku na kompenzáciu na dividendy pochádzajúce z Nemecka a Portugalska teda nemôže ohroziť vyváženosť a vzájomnosť záväzkov obsiahnutých v dvojstranných dohodách uzavretých Holandským kráľovstvom.

108. Za týchto podmienok zastávam názor, že Súdny dvor má zaisťovať dodržiavanie zásady zákazu diskriminácie, ktorá tvorí samotný základ vnútorného trhu a ktorú musia členské štáty dodržiavať pri výkone svojich právomocí v daňovej oblasti. Podľa mňa od chvíle, keď sa holandský zákonodarca rozhodol priznať subjektom kolektívneho investovania kompenzáciu zrážkových daní uplatňovaných na dividendy pochádzajúce z niektorých členských štátov, aj keď, ako sám uvádza, z dvojstranných dohôd uzavretých s týmito štátmi mu takáto povinnosť nevyplýva, nemôže z tohto prospechu vylúčiť dividendy pochádzajúce z iných členských štátov než Nemecko a Portugalsko.

109. V dôsledku toho navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prvú otázku pod písm. a) tak, že články 56 ES a 58 ES sa majú vykladať v tom zmysle, že zakazujú takú právnu úpravu členského štátu, ako je predmetná holandská právna úprava, ktorá obmedzuje kompenzáciu, ktorá má byť priznaná subjektom kolektívneho investovania na účely započítania zrážkovej dane vybratej iným členským štátom z dividend vyplatených týmto subjektom, na sumu, ktorú by si fyzická osoba s bydliskom v Holandsku mohla započítať v súlade so zmluvou o zamedzení dvojitého zdanenia uzavretou s iným členským štátom.

b) O prvej otázke pod písm. b)

110. Prvou otázkou pod písm. b) sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa články 56 ES a 58 ES majú vykladať v tom zmysle, že zakazujú akúkoľvek právnu úpravu členského štátu, ktorá obmedzuje kompenzáciu, ktorá má byť priznaná daňovému subjektu kolektívneho investovania na započítanie zrážkových daní vybratých členským štátom z dividend zaplatených týmto subjektom, v prípade a v rozsahu, v akom sú akcionármi predmetného subjektu kolektívneho investovania daňovej povahy fyzické osoby, ktoré nemajú bydlisko v Holandsku, alebo subjekty, ktoré nepodliehajú holandskej dani z príjmu právnických osôb.

111. Touto otázkou sa uvedený súd pýta, či je zníženie kompenzácie poskytnutej spoločnosti OESF pomerne k podielu akcionárov s bydliskom alebo usadených v iných členských štátoch, ako je Holandsko (Belgicko, Nemecko, Francúzsko, Luxembursko a Spojené kráľovstvo), a v tretích krajinách (Spojené štáty americké a Švajčiarsko) na jeho základnom imaní v súlade s voľným pohybom kapitálu.

112. Vnútroštátny súd vysvetľuje, že túto otázku predkladá Súdnemu dvoru s ohľadom na skutočnosť, že subjekt kolektívneho investovania, ktorý investuje v Holandsku, má nárok na vrátenie zrážkových daní z dividend vnútroštátneho pôvodu bez ohľadu na miesto bydliska alebo usadenia sa jeho akcionárov.

113. Na rozdiel od Komisie si nemyslím, že sporný systém je z tohto hľadiska v rozpore s právom Spoločenstva. Ako sme už viedli v rámci skúmania zlučiteľnosti prvého obmedzenia s právom Spoločenstva, oslobodenie subjektu kolektívneho investovania od holandskej dane z dividend neukladá Holandskému kráľovstvu povinnosť stanoviť systém započítania zrážkových daní zo zahraničných dividend.

114. V dôsledku toho skutočnosť, že subjektu kolektívneho investovania je znížená kompenzácia na účely započítania zrážkových daní z dividend pochádzajúcich z iných štátov podľa podielu zahraničných akcionárov na základnom imaní, nie je v rozpore s právom Spoločenstva, pretože tento subjekt je oslobodený od holandskej dane bez ohľadu na miesto bydliska alebo usadenia sa jeho akcionárov.

115. Naopak, zastávam názor, že sporné obmedzenie je v rozpore s článkami 56 ES a 58 ES, ak skúmam jeho účinky na pohyby kapitálu medzi subjektom kolektívneho investovania a jeho akcionármi.

116. Predmetné obmedzenie totiž predovšetkým obmedzuje tento pohyb kapitálu. Takže subjekt kolektívneho investovania, ktorého všetci akcionári majú bydlisko alebo sú usadení v Holandsku, a ktorý investuje v zahraničí, má nárok na kompenzáciu zrážkových daní do výšky holandskej dane, ktorá by sa vzťahovala na zahraničné dividendy. Naopak, subjektom kolektívneho investovania, ktorého časť akcionárov pochádza zo zahraničia, bude kompenzácia znížená podľa podielu akcionárov na jeho základnom imaní.

117. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že podľa predmetného daňového

systému sa výška zisku vyplateného akcionárom vypočíta so zohľadnením vrátenia dane zrazenej pri zdroji z dividend vyplatených spoločnosťami usadenými v Holandsku, ako aj kompenzácie poskytnutej vo vzťahu k zrážkovým daniam odvedeným v zahraničí z dividend pochádzajúcich z iných štátov. Takto stanovená výška zisku na vyplatenie je ďalej rozdelená medzi akcionárov subjektu kolektívneho investovania podľa ich podielov na jeho základnom imaní a títo akcionári sú zdanení z týchto dividend v Holandsku zrážkovou daňou vybratou subjektom.

118. Z toho vyplýva, že obmedzenie kompenzácie zahraničnej dane podľa podielu zahraničných akcionárov na základnom imaní dotknutého subjektu postihuje všetkých jeho akcionárov bez rozdielu, keďže má za následok zníženie celkovej výšky zisku, ktorý sa má vyplatiť.

119. Takéto obmedzenie je teda prekážkou získavania kapitálu v iných členských štátoch a tretích krajinách subjektom kolektívneho investovania a odrádza zahraničných investorov od nadobúdania podielov v tomto subjekte.

120. Ďalej v rozpore s tým, čo tvrdí holandská vláda, tieto obmedzenia nemožno odôvodniť skutočnosťou, že akcionári, ktorí majú bydlisko alebo sú usadení v zahraničí, nie sú v rovnakej situácii ako akcionári, ktorí majú bydlisko alebo sú usadení v Holandsku. Vnútroštátny súd totiž zdôrazňuje, že všetci akcionári subjektu kolektívneho investovania v Holandsku odvádzajú daň z dividend vyplatených týmto subjektom bez ohľadu na miesto ich bydliska alebo usadenia sa. Z toho vyplýva, že subjekt kolektívneho investovania investujúci v zahraničí a zahŕňajúci zahraničných akcionárov sa v tejto súvislosti nachádza v rovnakej situácii ako subjekt kolektívneho investovania, ktorý investuje v zahraničí a ktorého všetci akcionári majú bydlisko alebo sú usadení v Holandsku.

121. V dôsledku toho a v súlade s judikatúrou vyjadrenou v už citovaných rozsudkoch Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, ako aj Denkavit Internationaal a Denkavit Francúzsko, od chvíle, keď sa holandský zákonodarca rozhodol priznať subjektom kolektívneho investovania kompenzáciu z dôvodu dane zrazenej v zahraničí a zdaniť akcionárov týchto subjektov bez ohľadu na miesto ich bydliska alebo usadenia sa, musí priznať nárok na túto kompenzáciu aj subjektom kolektívneho investovania s akcionármi nerezidentmi. [32]

32 — Rozsudok Denkavit Internationaal a Denkavit France, už citovaný, bod 37 a citovaná judikatúra.

122. Navrhujem teda Súdnemu dvoru, aby na prvú otázku pod písm. b) odpovedal tak, že články 56 ES a 58 ES sa majú vykladať v tom zmysle, že zakazujú akúkoľvek právnu úpravu členského štátu, ktorá obmedzuje kompenzáciu, ktorá má byť priznaná subjektom kolektívneho investovania na účely započítania zrážkových daní odvedených členským štátom z dividend vyplatených týmto subjektom, v prípade a v rozsahu, v akom sú akcionármi dotknutého subjektu fyzické osoby, ktoré nemajú bydlisko v Holandsku, alebo subjekty, ktoré nepodliehajú holandskej dani z príjmu právnických osôb.

3. O druhom rade prejudiciálnych otázok

123. Vnútroštátny súd vysvetľuje, že musí odpovedať na dve otázky.

124. Po prvé sa pýta, či je opodstatnené rozlišovať medzi dividendami pochádzajúcimi z členského štátu Spoločenstva alebo Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) a dividendami pochádzajúcimi z tretích krajín Vysvetľuje, že túto otázku rieši preto, lebo spoločnosť OESF v predmetom účtovnom období poberala dividendy od spoločnosti usadenej vo Švajčiarsku.

125. Po druhé sa vnútroštátny súd pýta, či zákaz podľa článku 56 ES má rovnaký rozsah, ak ide o pohyby kapitálu do tretích krajín a z tretích krajín a pohyby v rámci Európskej únie a EHP. V tejto súvislosti si praje, aby bolo spresnené, či tento článok ukladá členskému štátu povinnosť upustiť od poskytovania výhody v rámci pohybov kapitálu vo vzťahu k tretím krajinám, hoci teoreticky táto krajina nie je viazaná Zmluvou, a teda nie je povinná podstúpiť takú obetu. Z dôvodu nedostatku vzájomnosti ide teda o rozhodnutie, či obmedzenia možno odôvodniť dôvodmi, ktoré by nebolo možné potvrdiť v rámci Spoločenstva.

126. Práve vo svetle týchto úvah sa vnútroštátny súd svojou druhou otázkou písm. b) pýta, či má článok 56 ES rovnaký rozsah, ak ide o pohyby kapitálu do tretích krajín alebo z tretích krajín, ako aj v rámci Spoločenstva, ďalej svojou druhou otázkou písm. c) sa pýta, či v prípade zápornej odpovede na predchádzajúcu otázku článok 56 ES zakazuje prvé obmedzenie v rozsahu, v akom je určené na započítanie zrážkovej dane odvedenej v tretej krajine, aj keď je toto obmedzenie odôvodnené skutočnosťou, že dotknutý subjekt má aj zahraničných akcionárov.

127. Svojou druhou otázkou písm. a) sa vnútroštátny súd pýta, či pojem „priame

investície“ v článku 57 ods. 1 ES, ktorý umožňuje členským štátom ponechať v platnosti obmedzenia pohybov kapitálu z tretích krajín alebo do tretích krajín existujúcich pred 31. decembrom 1993, ak zahŕňajú takéto investície, zahŕňa aj vlastníctvo balíka akcií spoločnosti, ktoré neumožňujú vykonávať rozhodujúci vplyv na jej správu a kontrolu.

128. Napokon svojou treťou otázkou písm. b) a c) sa Súdneho dvora pýta, či má skutočnosť, že zahraniční akcionári dotknutého subjektu kolektívneho investovania, ktorí majú bydlisko alebo sú usadení v inom členskom štáte alebo v štáte, s ktorým členský štát usadenia subjektu uzavrel dohodu upravujúcu na základe reciprocity započítanie zrážkových daní odvedených z dividend, vplyv na odpovede na predchádzajúce otázky.

129. Najskôr preskúmam druhú otázku písm. b) v rozsahu, v akom sa vzťahuje na investície spoločnosti OESF v tretej krajine, ako aj druhú otázku písm. c) a a), ktorá sa vzťahuje jedine na tieto investície. Ďalej budem skúmať druhú otázku písm. b) v rozsahu, v akom zohľadňuje skutočnosť, že časť akcionárov spoločnosti OESF má bydlisko alebo je usadená v tretej krajine, ako aj tretiu otázku písm. b) a c), ktorá sa týka tejto situácie.

130. Vnútroštátny súd predkladá Súdnemu dvoru druhú otázku písm. a) až c) s ohľadom na skutočnosť, že spoločnosť OESF prijala dividendy od spoločnosti usadenej vo Švajčiarsku. Zastávam názor, že táto otázka nie je prípustná, pretože nie je na vyriešenie sporu nevyhnutná. Z informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom totiž vyplýva, že zrážkové dane vybraté Švajčiarskom z dividend vyplatených spoločnosti OESF pôvodom z tohto štátu boli zohľadnené pri výpočte kompenzácie. Z týchto informácií tiež vyplýva, že jediné zrážkové dane, ktoré neboli zohľadnené, boli odvedené v členských štátoch, čiže v Nemecku a Portugalsku.

131. V súlade s judikatúrou [33] zastávam teda názor, že nie je opodstatnené odpovedať na druhú otázku písm. b) v rozsahu, v akom sa vzťahuje na investície spoločnosti OESF vo Švajčiarsku, ani na druhú otázku písm. c) a a), ktorá sa osobitne týka týchto investícií.

132. Teraz budem skúmať druhú otázku písm. b) v rozsahu, v akom sa odvoláva na podiel akcionárov, ktorí majú bydlisko alebo sú usadení v tretích krajinách, na základnom imaní spoločnosti OESF, ako aj tretiu otázku písm. b) a c).

33 — Pozri najmä rozsudky Lenz, už citovaný, bod 52, a z 21. februára 2006, Ritter-Coulais, C-152/03, Zb. s. I-1711, bod 15 a citovaná judikatúra.

133. S ohľadom na dôvody, pre ktoré vnútroštátny súd predkladá tieto otázky, navrhujem, aby ich Súdny dvor skúmal spoločne a chápal ich v tom zmysle, že tento súd sa pýta, či možno predmetné obmedzenia odôvodniť skutočnosťou, že časť akcionárov dotknutého subjektu kolektívneho investovania nemá bydlisko alebo nie je usadená v inom členskom štáte alebo v tretej krajine, s ktorou členský štát usadenia tohto subjektu uzavrel dohodu upravujúcu na základe reciprocity započítanie zrážkových daní odvedených z dividend.

134. Iste, ako som už predtým pripomenul, Súdny dvora pripustil, že nemožno vylúčiť, aby bolo obmedzenie pohybov kapitálu do tretích krajín alebo z tretích krajín odôvodnené dôvodom daným v okolnostiach, ak by tento dôvod nemohol predstavovať platné odôvodnenie obmedzenia pohybov kapitálu medzi členskými štátmi.

135. Súdny dvor poskytol informácie o dôvodoch, ktoré by mohli byť prijaté. Tieto dôvody vyplývajú zo skutočnosti, že tretia krajina nie je viazaná právom Spoločenstva, najmä súhrnom povinností spolupráce v oblasti informácií a pomoci pri vymáhaní daní. Holandská vláda tvrdí, že tieto dôvody môžu tiež vychádzať z neexistencie vzájomnosti pri dodržiavaní povinností podľa článku 56 ES.

136. V každom prípade si nemyslím, že v okolnostiach prejednávanej veci môžu byť sporné obmedzenia odôvodnené dôvodom súvisiacim s pohybmi kapitálu do tretích krajín. Ako som už totiž predtým uviedol, sporné obmedzenia majú za následok zníženie celkovej výšky zisku, ktorá sa má rozdeliť medzi všetkých akcionárov, bez ohľadu na miesto ich bydliska alebo usadenia sa, a takýmto spôsobom postihujú bez rozdielu všetkých akcionárov. Z informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom okrem toho vyplýva, že časť zahraničných akcionárov spoločnosti OESF v príslušnom účtovnom období mala bydlisko v iných členských štátoch alebo tam bola usadená.

137. V dôsledku toho, aj keby mohli byť sporné obmedzenia odôvodnené dôvodom súvisiacim s pohybmi kapitálu do tretej krajiny a z tretej krajiny, aby všetci akcionári dotknutého subjektu kolektívneho investovania mali bydlisko alebo boli usadení v tretej krajine, takéto odôvodnenie nemôže byť v prejednávanej veci zohľadnené.

138. Navrhujem teda na druhú otázku pod písm. b) a na tretiu otázku pod písm. b) a c)

odpovedať tak, že predmetné obmedzenia nemožno odôvodniť skutočnosťou, že časť akcionárov dotknutého subjektu kolektívneho investovania nemá bydlisko alebo nie je usadená v inom členskom štáte alebo v tretej krajine, s ktorou členský štát usadenia subjektu uzavrel dohodu stanovujúcu na základe vzájomnosti započítanie zrážkových daní odvedených z dividend.

4. O tretej otázke písm. a)

139. Svojou treťou otázkou písm. a) sa vnútroštátny súd pýta, či skutočnosť, že zrážková daň odvedená v inom štáte z dividend vyplatených z tohto štátu je vyššia ako zrážková daň z dividend vyplatených zahraničným akcionárom v členskom štáte, v ktorom je subjekt kolektívneho investovania usadený, má vplyv na odpovede na predchádzajúce otázky.

140. Tento súd predložil uvedenú otázku Súdnemu dvoru, pretože sadzba zrážkovej dane vybratej v Portugalsku z dividend vyplatených spoločnosti OESF pochádzajúcich z tohto členského štátu bola 17,5 %, kým sadzba zrážkovej dane vybratej v Holandsku z dividend vyplatených akcionárom spoločnosti OESF dosahovala 15 %.

141. Zastávam názor, že táto skutočnosť nemá nijaký vplyv na odpovede, ktoré som navrhol podať na prvý rad prejudiciálnych otázok.

142. Pokiaľ totiž ide o prvé obmedzenie, kompenzácia poskytnutá Holandským kráľovstvom vo vzťahu k zrážkovým daniam odvedeným v inom členskom štáte, ako je Nemecko a Portugalsko, nezávisí od sadzby týchto zrážkových daní. Zrážkové dane odvedené v Portugalsku musia byť teda predmetom rovnocenného zaobchádzania a zakladať nárok na kompenzáciu bez ohľadu na skutočnosť, že ich sadzba je vyššia ako sadzba holandského preddavku na daň z dividend vyplatených akcionárom. [34]

143. Rovnaké odôvodnenie platí na druhé obmedzenie. Kompenzácia poskytnutá na základe zrážkových daní odvedených v inom členskom štáte subjektu kolektívneho investovania, ktorého akcionári majú bydlisko alebo sú usadení v Holandsku, už nezávisí od

34 — V tejto súvislosti je potrebné spresniť, že v rozpore s tým, čo tvrdila spoločnosť OESF na pojednávaní, holandská vláda nie je povinná vrátiť jej celú sumu dane zaplatenej v Portugalsku, ak sporný daňový systém, ako som pochopil, obmedzuje kompenzáciu na účely započítania zrážkovej dane z dividend pochádzajúcich zo zahraničia na sumu holandskej dane, ktorá by z týchto dividend vyplývala. Zrážková daň odvedená v Portugalsku musí zakladať nárok na kompenzáciu za rovnakých podmienok ako zrážkové dane odvedené v iných členských štátoch.

sadzby tejto zrážkovej dane. Subjekt kolektívneho investovania, ktorého základné imanie je v celom rozsahu alebo čiastočne vo vlastníctve zahraničných akcionárov, musí mať teda nárok na túto kompenzáciu bez ohľadu na sadzbu zrážkovej dane v členskom štáte pôvodu dividend.

144. Navrhujem teda na tretiu otázku pod písm. a) odpovedať tak, že skutočnosť, že zrážková daň odvedená v inom štáte z dividend zaplatených z tohto štátu je vyššia ako zrážková daň z dividend vyplatených zahraničným akcionárom v členskom štáte, v ktorom je daňový subjekt kolektívneho investovania usadený, nemá vplyv na odpovede na predchádzajúce otázky.

V — Návrh

145. Vzhľadom na predchádzajúce úvahy navrhujem odpovedať na otázky, ktoré položil Hoge Raad der Nederlanden, takto:

1. Články 56 ES a 58 ES sa majú vykladať v tom zmysle, že zakazujú takú právnu úpravu členského štátu, ako je predmetná holandská právna úprava, ktorá na jednej strane obmedzuje kompenzáciu, ktorá má byť priznaná subjektom kolektívneho investovania na účely započítania zrážkovej dane vybratej iným členským štátom z dividend vyplatených týmto subjektom, na čiastku, ktorú by si fyzická osoba s bydliskom v Holandsku mohla započítať v súlade so zmluvou o zamedzení dvojitého zdanenia uzavretou s iným členským štátom, a na druhej strane v prípade a v rozsahu, v akom sú akcionármi dotknutého subjektu fyzické osoby, ktoré nemajú bydlisko v Holandsku, alebo subjekty, ktoré nepodliehajú holandskej dani z príjmu právnických osôb.

2. Tieto obmedzenia pohybov kapitálu nemožno odôvodniť skutočnosťou, že časť akcionárov dotknutého subjektu kolektívneho investovania nemá bydlisko alebo nie je usadená v inom členskom štáte alebo v tretej krajine, s ktorou členský štát usadenia subjektu uzavrel dohodu upravujúcu na základe reciprocity započítanie zrážkových daní odvedených z dividend.

3. Skutočnosť, že zrážková daň vybratá v inom štáte z dividend vyplatených z tohto štátu je vyššia ako zrážková daň z dividend vyplatených zahraničným akcionárom v členskom štáte, v ktorom je subjekt kolektívneho investovania usadený, nemá vplyv na odpovede na predchádzajúce otázky.